

ABONAMENTUL.

Un an 80 cor. (60 lei)

1/2 an 40 „ (30 lei)

1/4 an 20 „ (15 lei)

O lună 7 „ (5 lei)

Un nr. 30 fil. (25 bani)

□ □

Unitatea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 1 cor., a doua
și a treia oară 80 fil.

Manuscrise sunt a se
trimite la Redacția
„UNIRII“ Blaj.

□ □

ZIAR NAȚIONAL — APARE ZILNIC.

Pentru viitor

Vom avea trei categorii de profesori la școlile secundare. Până acum am avut două. Unii cari au avut absolutorul teologic și cel dela filosofie cu opt ani de studii universitare. Alții cari au avut numai studiile dela facultatea filosofică, cu patru ani de studii superioare.

În școală însă deosebire între acestea două categorii nu s'a făcut, căci pentru lume nu hărțile sunt hotăritoare, ci omul, aptitudinile lui, cari de multeori vin în contradicție cu hărțile scrise.

Pe viitor vom mai avea două categorii: Unii, cari sunt trimiși la caminul studentesc din București, cari vor fi profesori în toată rânduiala, ceilalți sunt cei primiți la cursurile de vară, chemați mai mult din necesitate.

Lipsa personalului trebuincios la instrucție, constrânge statul, ca să recurgă la mijloacele, ce i-se par mai potrivite, spre a asigura mersul bun al instrucției în viitor.

Condițiile de admitere la cursurile de profesori sunt însă cât se poate de nefericit formulate. La cursuri se cheamă în primul rând preoți cu maturitate și trei-patru ani de seminar, oameni cu trecut ori cu ambiții literare-științifice, cari promet pentru viitor, și ofer garanții prin trecutul lor.

Dar glasul de chemare, nu credem să aibă rezultatul dorit, ca să înduplece într'adevăr pe cei mai buni, să-și părăscască situațiile sigure, pentru ceva nesigur.

Între condițiile generale cetim la punctul d) că în cazul când cineva nu va fi numit profesor unde dorește, va primi să fie numit ori unde va afla de bine Resortul cultelor.

Aceasta o înțelegem.

Nu înțelegem însă pasajul următor.

„La caz contrar se obligă (candidatul bineînțeles) să restituie îndoite cheltuielile, pe oare le-a avut statul cu el pe timpul cursurilor“.

Intr'adevăr un aditament de filosofie, care deși nu va avea darul se sperie pe nime, va pune pe grele gânduri pe unii. Mai ales, ea e vorbă de îndoite. Nu cumva cultele intenționează să iasă cu câștig din afacere?

Ne oprim mai departe la următorul pasaj: „La sfârșitul cursului candidații vor da în fața unui delegat al resortului examen de absolvare scripturistio, oral și eventual practic“.

Eventual candidați. Căci în August nu vor avea, unde să dea examenul practic, nefiind nicăieri elevi, nici școală. Aceasta se resolvează mai bine, dacă se acceptă propunerile, ca cei designați la catedre, trei luni să asiste și practizeze, pe lângă profesorii de specialitate, înainte de ce se încep cursurile de două luni — zi două luni — de teorie.

Calvarul candidaților începe de abia după asta. La caz, că ar fi trecut peste toate, mai vine ceva: un an de supraveghere, de control, de bună conduită, inspecție și dacă și după aceasta se vor valida, vor urma un curs la universitatea din Cluj, care îi evaluează. — Organele de control vor face raport „cu deamănuntul“ în cursul anului și dacă candidații vor corespunde, vor fi admiși la cursurile de universitate, cari nu sunt nici limitate, nici circumscrise. E și mai nostim, că pentru candidații dela preparandii să precizează următoarele:

„Cei admiși vor urma în vara anului 1920 un curs . . . pe lângă școala normală superioară, dacă aceea se va înființa până la aceea dată“.

Și dacă nu se va înființa? Vor aștepta candidații, să se înființeze.

Ce se spune mai departe e și mai caracteristic „Universitatea în înțelegere cu resortul va fixa normele de calificare deplină a candidaților prin depunerea examenelor precise pentru profesorii definitivi, într'un anumit interval de timp“.

Frați preoți, pe voi vă cheamă în primul rând apelul resortului cultelor, pe voi, cari

aveți nu numai o calificare superioară, dar și ca educatori v'ați impus și oferiți garanții să deveniți buni dascăli ai generațiilor.

Rămâneți acasă! Nu vă stricați cuibul făcut pentru chemări nehotărâte, care nu vă asigură nimic. — Nici chiar evaluarea definitivă, nu știți cum va fi, cât pentru numirea voastră în șirul profesorilor, e cât să poate de problematică. Mai bine mergeți cece sunteți avizați, la cursurile de contabilitate, la finanțe, poște, telegrafuri și lăsați în știrea Domnului profesura, unde oamenii formulează de regulă prea mult și nu-și dau seama de realitate.

În cadrele condițiilor acestor nu se va ajunge scopul urmărit de resort. În loc să atragă pe cei mai buni din cece azi ca preoți sunt distinși și așa, va atinge tocmai scopul contrar. Nime nu-și dăruie casa proprie în nădejdea unui sălaș problematic al vecinului.

Iar dacă nu vor veni cei mai buni la instrucție, nu știm ce va fi cu învățământul secundar.

Am fi așteptat formulări mai scurte, și mai practice: Să vedem la școală oameni marcați pe teren literar cu 3 luni practică în școală, 3 luni teorie, un an în școală, ca practica și alte 3 luni curs de vară cu definitivare și drepturi legale celorlalți.

Știe atunci fiecare ce are a face și ee îl așteaptă. — Așa sar în ceva nesigur.

În forma aceasta eu greu vom căpăta profesorii, pe cari îi dorim.

Un glas cuminte

s'a ridicat, în sfârșit, în presa ungurească. Ziarul „Uj világ“, ce apare, mai recent, la Sibiu se coboară de pe pedestalul utopic al șovinismului și privește prefacerile de aci, cu ochii deschși ai neamului cu rezon. Noul ziar vede cum greoiul tank de fier al lămei civilizate s'a pornit să tragă ultima nivelare peste rămășițele

barbare, cari mai dănuiesc și azi, când își pierduseră de mult, dreptul la viață. Tank-ul nivelator s'a pornit, pământul se sguduie sub povara lui, pe urma lui rămân dispar asperitățile și nedreptățile și se încheagă lumea egalității și a libertății tuturor neamurilor. Tank-ul se apropie și numai un nebun ar mai putea să încerce oprirea lui, punând niște bețe neputincioase, în roatele lui uriașe.

Oamenii se trezesc din alucinările unui vis maladiu; privesc realitatea și își dau seama, că și ei trebuie să-și ocupe, în noua formațiune a statului, locul ce, fără îndoială, le compete. Funcționarii, cari în atâtea rânduri au denegat serviciul sau jurământul, sunt advertizați, în acelaș ziar unguresc, să-și dea seama ce fac, căci tineră republică maghiară nu va fi în stare să-i susțină pe toți, dacă cei mai mulți dintre ei nu vor primi aplicație în noul stat român.

Cetim cu atențiune acest scris cuminte și dacă el e sincer — nu avem motiv a dubita — el va aduce roadele unei înțelegeri absolut necesare între popoarele avizate la un traiu comun.

Compatrioții noștri, după-ce, au descălecat de pe calul lui Árpád și al lui Tuhutum, se vor putea încredința, că hotărârea dela Alba-Iulia nu e o „zdranță de hârtie“ (papier-rongy), ci declarația solemnă a unui neam ajuns la deplină maturitate politică. Ea va învalui sub aceeaș ocrotire pe toți fiii credincioși ai României-Mari; va fi de cel mai larg liberalism față de toți, ca să nu cadă chiar în aceea greșală fatală și ireparabilă, care a pricinuit prăbușirea Ungariei și a aliaților ei. Al.

* Trimițătorii de epistole închise sunt recercați, în propriul lor interes, să nu lipescă plicurile. — Prin lipirea plicurilor să îngreunează censurarea și se întârzie spedarea epistolelor.

Preoții noștri nu pot fi profesori.

Condițiile de admitere la cursurile de profesori afară de paradoxele, ce le cuprind, mai ofer și unele picanterii confesionale.

Se spune la punctul C (pentru licee) alineatul 3) „Absolvenții de teologie, cari au terminat și pedagogia și au examenul de calificare pedagogică, sau cel puțin un an de practică de învățator; iar la punct 4) se zice: „Preoții cari au funcționat cel puțin 10 ani ca învățatori sau directori de școli“...

Sunt admiși la curs.

E lucru știut, că absolvenții de teologie din Sibiu, părăsesc seminarul după 3 ani de studiu cu două diplome — de preot și învățator. Diploma de învățator o pot avea în aceeași zi ori ou una mai târziu, căci nu se cere altceva decât un examen pro forma de calificare învățătorească și i-se dă și diploma de învățator.

Chestia e așadar: Un preot gr. or. cu șase clase și trei ani de studiu seminarial e admis la cursul de profesori, unul gr. cat. însă cu maturitate și patru ani de studii teologice nu e admis, fiindcă în seminariile noastre teologice nu s'a introdus fraudă ou calificarea de învățatori și acviția de două diplome într'unul și acelaș an, deși pedagogia se propune în toată forma și la noi.

Preoții noștri pot fi profesori cel mult cu 10 ani de serviciu — ca directori de școală — ai lor fără nici un an de serviciu. La 10 ani de muncă omul cu familie și năcazuri, cu greu să mai hotărăște pentru a începe o nouă carieră.

E mirare intradevăr cum s'au putut strecura considerante atât de mici într'un program de o concepțiune mare, universală, cum ar fi să fie chemarea numai a oamenilor *destoinici* la catedrele școlilor.

și astfel ar deveni niște slujbași simpli ai statului, cari ar contribui la înmulțirea cunoștințelor, dăr n'ar putea pătrunde la inimile cele fragede cu căldura adevăratei virtuți. — Dacă mai departe, școala noastră de sub aripile ocrotitoare ale Bisericii, în butul multor mizerii și încercări de desnaționalizare a știut formă și a ținut până acum așa de viuă conștiința națională și ne-a dat pe acei bărbați mari, cari au înfăptuit visul de veacuri al unității naționale, cu atât mai mult va ști face aceea pe viitor, când va avea alături de școli statul nu ca dușman, ci ca razim puternic și binevoitor. — Priveliștea nu tocmai veselă, indeobște cunoscută sau înzădar tănuțită, ce o arată sub acest respect învățământul poporal chiar din România

veche, trebuie să ne fie nu spre imitare, ci spre admonițiune, ca la opera cea mare de edificare și consolidare a noului stat român să nu ne lăsăm târați de nici o lozincă lipsită de spiritul creștinesc, oricât de sunătoare ea ni-s'ar înfățișa.

b) Susținerea școlilor primare va fi împreună cu multe greutăți și va reclama în măsură tot mai mare ajutorul statului. Edificii școlare corespunzătoare în general avem, dar în multe parohii ne lipsește. La edificiile existente sub decursul răboiului reparările s'au restrâns la cele mai indispensabile, iar condițiile de edificare sau de reparare, din toate se pare, că numai foarte pe încetul se vor ușura, fără ca să ajungă în curând, unde au fost mai înainte.

(Va urma).

Condițiile de admitere la cursurile de profesori pentru școlile civile, normale și licee de stat.

Pentru a putea avea în anul școlar 1919/20 și în cei următori personalul didactic trebuitor în școlile civile, normale și licee de stat, am făcut apel prin circulara Nr. 347 și la persoane (bărbați și femei), cari n'au momentan pregătirea normală necesară. Pregătirea aceasta și-o vor putea câștiga într'un anumit interval de timp pe baza modalităților fixate mai jos și cari se vor mai complectă ulterior.

Condițiile de admitere:

Condițiile de admitere la cursuri sunt deosebite pentru deosebitele categorii de școli și anume:

A) Pentru școlile civile de băieți și fete.

1. Învățători și învățătoare cu cel puțin 4 clase gimnaziale și cari au terminat pedagogia cu cel puțin calcul bun, au servit cel puțin cinci ani într'o școală primară, eventual în alt fel de școală.

2. Absolvenți de 1—2 ani la vre-o pedagogie superioară.

3. Preoți, cari au dovedit un interes mai deosebit pentru problema învățământului.

4. Absolvenți de liceu.

5. Cei de sub punctele B și C.

B) Pentru școlile normale (preparandii).

1. Învățători și învățătoare cu cel puțin 10 ani de serviciu, au calcul cel puțin bun în preparandii și cari pe lângă o activitate deosebită în școală s'au distins și pe teren literar didactic ca autori de dizertații, broșuri de cuprins școlar de manuale didactice etc. 2. Învățători, cari au funcționat cel puțin 5 ani la vre-o școală de

aplicație. 3. Învățători, cari pe lângă pregătirea obicinuită de 4 clase gimnaziale și-au câștigat-o și pe cea de cursul superior al liceului. 4. Studenți în litere sau științe, cu cel puțin 2 semestre audiate în mod ordinar. 5. Absolvenți de teologie. 6. Cei de sub punctul C.

C) Pentru licee.

1. Studenți absolvenți de cel puțin 4 semestre la vre-o facultate de litere sau științe, și cu examenele perscrise pentru acest timp. 2. Absolvenți de liceu, cari au funcționat cel puțin 5 ani la vre-o școală de orice categorie, cari au terminat și pedagogia și au examenul de calificare pedagogică, sau cel puțin un an de practică de învățatori sau au mai urmat cel puțin 2 semestre la vre-o facultate de-a universității.

4. Preoți, cari au funcționat cel puțin 10 ani, ca învățatori sau directori școlari.

Condiții generale:

Dela candidații de sub punctele A—C să cere să nu fie trecuți de 40 ani. Fiecare candidat este dator să-și înainteze până la 15/28 Aprilie a. c. Resortul cultelor și instrucțiunii publice petițiile cari va trebui să cuprindă pe lângă o scurtă biografie, arătarea categoriei de școală pentru care dorește să se pregătească și a localității unde în marginile posibilității ar dori să funcționeze ca profesor.

a) Atestatele școlare de liceu și de pedagogie, teologie sau universitate.

b) Eventuale atestate de serviciu.

Provincia bisericească gr.-cat. română de Alba-Iulia și Făgăraș în Statul Român.

— Memoriu prezentat Conziliului Dirigent Român. —

(Continuare).

4. Școlile primare.

Amăsurat condițiilor generale de viață ale credincioșilor noștri, ba ale întreg neamului românesc de dincoace de Carpați, grosul școlilor noastre îl compun școlile primare și mai cu seamă cele dela sate. Față de viitorul acestor școli, de ale căror temeinică dezvoltare și înflorire depinde viitorul însuși al națiunii, — la trei puncte se pot reduce observările și dorințele noastre, adică la raportul lor cu statul, la susținerea lor și la chestia cantoratului.

a) Nu putem ignora curentul pornit în unele părți pentru așa numita statificare a învățământului primar. Noi însă, cu toate acestea, stăruim pentru menținerea și pe viitor a caracterului religios-confesional la școlile noastre. Pentru că, „Biserica credincioasă chemării sale nu numai nu poate renunța la dreptul de a conduce învățământul elementar și a priveghia peste dânsul, — ce-i compete chiar și după exemplul Mântuitorului nostru Isus Hristos, carele îmbrățișând și binecuvântând pe prunci a zis: „lăsați pruncii și nu-i opriți pe ei a veni la mine, că umora ca acestora este împărăția cerurilor“, ci din contră are cea mai strânsă datorință a se îngriji despre creșterea religioasă a generațiunii fragede, care să formeze sucreșcența credincioșilor săi, căci numai

astfel poate implini mandatul Domnului; mergeți și învățați toate popoarele, — cu atât mai vârtos, deoarece meritele Bisericii pe terenul instrucțiunii populare de nimene se poate trage la îndoială“ (Conc. prov. I).

Știut este într'adevăr, că Biserica prin școlile sale numai că a promovat cultura religioasă-morală în poporul nostru, ci deodată i-a păstrat limba și i-a apărât caracterul românesc al firei sale contra tuturor năpustirilor vrăjmașe. Preotul și învățătorul, precum în trecut așa și în viitor au să lucre în strânsă armonie pentru luminarea popoului și astfel pentru consolidarea statului. Armonioasa lor conlucrare, inspirată și călăuzită de morala evanghelică, precum în trecut, așa și în viitor este chemată să clădească educația sufletească și să o întărească astfel, încât să fie drept scut nebiruit de apărare în contra tuturor învățăturilor periculoase de socialism rău-înțeles, de comunism anarhic până la bolșevism, prin cari deopotrivă se subsapă nu numai temeliile bisericii ci și ale Statului Român. Dacă învățătorii noștri s'ar desbărâ de bunele însușiri creștinești, câștigate în institutele Bisericii și ar ajunge ca să fie stăpâniți de alt spirit, decât cel religios-moral.

Învățătura lor în școala poporală încă ar rămâne rece, ca și cărțile de cari se folosesc,

e) Certificat de recomandare din partea autorității bisericești, respective prin care să se adevărească purtarea de până acum a candidatului, și

d) Declarație că în cazul, că nu va putea fi numit profesor în localitatea pe care o dorește, va primi să fie numit ori unde va afla de bine Resortul cultelor în caz contrar să obligă să restituie îndoite cheltuielile pe cari le-a avut statul cu el pe timpul cursului.

Despre rezultatul petiției Resortul instrucției publice îi va aviza pe petenți până cel mai târziu la jumătatea lunii Maiu.

Dandidați primiți vor beneficia pe întreaga durată cursului de locuință și întreținere gratuită.

Cursul va dura dela 15/28 Iunie până la 31 August v. La sfârșitul cursului candidații vor da în fața unui delegat al Resortului examen de absolvire scripturistic, oral și eventual practic. Acest examen va decide de admiterea candidatului ca profesor practicant pentru anul școlar 1919/20.

Pentru timpul de 15 Iunie 1919 până la 15 Iunie 1920 candidații își vor cere concediu (fără salariu) dela autoritățile lor bisericești. Resortul nostru a făcut pașii necesari în această chestiune rugându-le să aproabe toate cererile de această natură.

Cursurile din vara aceasta dau dreptul la funcționare pe timp de un an. În cursul anului școlar 1919/20 „profesorii practicanți” vor fi inspectați cu demănușul de către organele de control ale resortului. Acestea vor raporta despre fiecare practicant, făcând propuneri de admitere sau neadmitere la cursurile următoare.

Cei admiși astfel vor urma în vara anului 1920 un curs nou pe lângă universitatea din Cluj, respective pe lângă școala normală superioară dacă aceea se va înființa până la aceea dată, după acel curs. Universitatea în înțelegere cu resortul va fixa normele de calificare deplină a candidaților prin depunerea examenelor precise pentru profesori definitivi, într'un anumit interval de timp.

În ce privește retribuția materială a profesorilor practicanți în anul 1919/20 ea va fi egală cu a profesorilor suplinitori din categoria școlilor respective. La instituirea lor definitivă li se vor socoti toți anii serviți în școală sau biserică.

Candidaților pentru școlile civile li s'a asigură, pentru cazul desființării acestui timp de școli, aceleași drepturi pe cari le vor avea actualii profesori de școli civile.

ss. Vasile Goldiș.

Trupa Teatrului-Național

va juca și la Blaj. Duminecă a sosit aici dl V. Dumitrescu-Bumbești, regisorul Teatrului Național din București. Dsa face un turneu prin centrele românești dela noi, cu misiunea de a pregăti calea pentru turneul artistic, pe care Teatrul Național îl va începe în 20 April. Blajul încă va avea deosebita distincție și fericire de a ospăta, pe 2—3 zile, pe distinzii artiști. La noi se vor juca 2—3 pieze. Domnul Bumbești ne-a adus la cunoștință pregătirile ce trebuie să-le facem pentru deplina reușită a reprezentațiilor. Ne-a comunicat repertoriul piezelor ce se vor juca, cum și numele tuturor artiștilor — vor veni 60 persoane, întreg Teatrul Național, în frunte cu directorul general dl Peretz; 13 societari în frunte cu Nottara și peste 30 alți artiști.

Se vor juca, în acest turneu mai ales pieze istorice, cari sunt mai potrivite pentru trezirea și întărirea sentimentului național.

Aceste pieze sunt: Apus de soare de Delavrancea; Răzvan și Vidra de Hașdeu; Fântâna Blanduziei de Alexandri; Trandafirii Roșii de Z. Bărsan; Vlaicu Vodă de Al. Davila și Bimbașa Sava de Peretz.

Turneul se va începe la Brașov. Acolo se vor da 5 reprezentații, din 20—23 April. De aici vor trece la Sighișoara, în 24/IV. În 25/IV vor fi la Mediaș. În 27—29/IV vor juca la Sibiu. În 30/IV la Făgăraș, din 1/V—3/V din nou la Sibiu. După aceea va urma, cu toată probabilitatea Blajul, unde se va juca Apus de soare și Răzvan și Vidra, iar după amea se va preda Fântâna Blanduziei.

Salutăm, cu tot entuziasmul, pe acești apostoli ai culturii române.

Nu le vom putea așterne drumul cu flori, dar fie siguri, că petrecerea lor între noi va fi cea dintâi și cea mai măreață sărbătoare a desrobirii noastre.

Misiunea generalului Văitoianu.

Generalul Văitoianu scrie „România” a sosit la Paris în timp ce primul ministru lipsea.

Dl Brătianu se afla la Londra. Odată sosit în capitala Franței, generalul Văitoianu s'a pus în legătură cu mareșalul Foch, comandantul suprem al Aliaților.

A expus acestuia, într'un mod amănunțit, situația noastră, amenințați pe două frontiere de bolșevici — dar a insistat

în deosebi asupra situației din Ungaria.

Expunerea a fost atât de veridică în cât după câteva zile evenimentele au confirmat-o întru totul.

Acest fapt, a impresionat pe mareșalul Foch atât de mult în cât au mers îndată cu generalul Văitoianu la dl Clémenceau, căruia amândoi i-au expus situația iar de acolo s'a dus singur Foch la consiliul suprem al Aliaților, unde a făcut o expunere alarmantă.

Consiliul, în urma acestei pleoarii, a luat hotărâri, ca să dea tot concursul României, încredințându-i în acelaș timp misiunea importantă de a pune ordine în Orient.

S'a decis, ca atare, ca România, împreună cu Polonia, să formeze un zid puternic de apărare contra bolșevismului rusesc.

În acest scop s'a mai decis, să ni se trimită grabnic articolele de echipament și îmbrăcăminte necesare celor două puteri de baraj și, mai ales, să se trimită cai pentru transporturi și hrană pentru trupă.

† Ioachim Totoianu.

Sâmbătă în 29 Martie s'a stins în Micești lângă Alba-Iulia, harnicul preot Ioachim Totoianu, atât de iubit de credincioșii săi, pe cari i-a păstorit cu adevărată dragoste de părinte, și atât de stimat pentru sufletul său nobil de toți cei ce l-au cunoscut. El moare în floarea etății sale, de abia numărând 45 ani, lăsând frântă de durere pe iubita-i soție și 3 prunci.

Înmormântarea s'a făcut Luni d. p. în fața satului întreg, a preoțimei tractuale și a unui public distins din Alba-Iulia și jur, care în frunte cu prefectul județului dl Dr. Ioan Pop, a ținut să fie de față la înmormântarea acestui înfocat naționalist.

Serviciul funebrel a fost pontificat de protopopul Vasile Urzică, asistat de 4 preoți. Cântările au fost conduse de prof. Aron Papiu și Ioan Moldovan din Blaj. Panegiricul l-a ținut protop. Urzică, schițând viața atât de laborioasă a fericitului adormit. În numele preoțimei a rostit un adio plin de înalte sentimente pâr. Ilie Magda din Șard, — în numele băncii Iulia a despărțământului Astei și a filialei fondului de teatru din Alba-Iulia distinsul protopop Ioan Teculescu, — și în sfârșit în numele prietinelor a spus următorul duios rămas bun pâr. A. C. Domșa din Blaj:

Dragă Chimule unde te duci? de ce te grăbești, să te desparți așa de iute de acela cari te-au iubit? N'auzi tu gemetele sfâșietoare de inimi alor tăi? nu vezi tu lacrimile dureroase, pe cari credincioșii tăi le varsă în această zi, când tu pentru totdeauna te despărți de ei? iar noi prietini tăi, cari te-am prețuit atât de mult, cari am aprețiat după vrednicie silințele tale, aproape supraomenești pentru fericirea familiei tale, noi cu ce rămânem pe urma ta? pentru noi n'ai rezervat tu nici un singur cuvânt de bun rămas, de o prietinescă revedere? Ochii tăi, frumoșii tăi ochi plini de viață, și au regretat ei să se închidă azi, când dela Nistru până la Tisa, dela Oradea mare până la Chișinău, fâlfăie mândru falnicul nostru treicolor și vitejii noștri soldați, duc birultori acvila română până acolo, până unde răsună dulcele glas românesc?

Nu-ți pare fie rău, să te desparți de aceste frumoase ținuturi, unde te-ai născut, unde ți-ai petrecut anii cei mai plăcuți ai tinereții tale, unde ai văzut pe copiii tăi sburdându-se în proaspelul și sănătosul aer al munților, cari povesteau de virtutea străbună? S'au închis pentru totdeauna urechile tale, ca să nu mai auză ecoul aclamărilor nesfârșite ale miilor de români, adunați în timp de iarnă, în vechea cetate a Bălgăradului, cari sătui de robia de zeci de veacuri, cereau din tot sufletul lor, să facă parte din România mare și liberă?...

Așa se vede, că toate întrebările mele, ale unuia din prietenii tăi cei mai buni, rămân fără răspuns. Tu, pentru noi ești mut și surd; nimic din lumea aceasta nu te mai interesează, pentru că tu ai trecut la veșnicie. Și până în sferile senine și fericite, unde petrece, sufletul tău, bunul tău suflet, glasurile și oftările noastre, ale muritorilor, nu mai ajung. Tu ești trecut deja prin judecata celui mai fără părtinire judecător, și zimbînd privești din locașul de veșnică pace, asupra noastră, cari ne sbuciumăm atât de mult, și fără nici un rezultat. Tu ești departe acum de eternul neastâmpăr, de a aduna mereu bunătați, pentru că ochii sufletului tău, luminași de o cerească lumină, văd, că toate acestea bunătați sunt deșertăciunea deșertăciunilor!

Rămâi dar fericit în locașul tău de vecinică pace! Reserve-ți bunul părinte al tuturor liniștea și îndestulirea aceea, pe care tu atât ai cercat-o în viața aceasta, plină de neajunsuri, dar n'ai putut niciodată să o ajungi. Dormi în paceri Nemân-

găiata ta soție, copiii tăi pe cari i-ai avut atât de dragi, și pentru fericirea, căroră ți-ai jertfit viața ta, încă destul de tineră, — credincioșii tăi, cari au stat atât de aproape de inima ta, — toți vor mărturisi de nobilele și marile tale sentimente, ce le-ai nutrit în inima ta pentru ei. Iar noi, noi prietini tăi cei buni, cari am admirat de atâtea ori inima ta mare și gata spre orice jertfă, când e vorba de dragostea de aproapele, noi, privind, cum se închide dinaintea ochilor noștri o viață plină de nădejdi și oțelită în muncă și răbdare, în genunchi vom cere mila Celui de sus peste sufletul tău și ajutor și sprijin pentru familia ta.

Adio, dragă Chimule mila Domnului fie cu tine, roagă-te pentru noi!

Cătră cetitori.

Sinodul arhidiecezan va avea loc Joi în săptămâna luminată, la 24 Aprilie n.

Cum legătura postală este și azi foarte grea, iar mandatele postale nu se pot speda, ne rugăm ca cetitorii noștri, folosindu-se de acest prilej, să-și achite abonamentul și să-și reguleze restanțele.

Să-și dea seama fiecare de spesele enorme împreunate cu editarea și redigiarea îngrijită a unui ziar, care neavând nici o recursă de sprijin — cum au alte organe, — se razimă numai pe abonații săi.

Rugăm pe domnișii proto-popi și purtătorii de oficii protopopești, să ne dea mână de ajutor, și să încasseze abonamentele și restanțele din tractul d-lor.

Rugăm, mai ales, pe d-nii restanșieri, să nu-și uite de îndatoririle, ce le au față de noi.

Sunt zeci de mii coroane restanțe, cari dacă nu le vom putea încasa, rămâne sub discuție însăși apariția ziarului, în forma lui de azi.

Sperăm, că cu ocazia sinodului arhidiecezan, ni-se vor împlini cererile juste, ca ziarul să poată apărea tot așa de îngrijit, ca acum.

Redacția și Administrația »Unirii«.

Informațiuni.

* *Din motive neatâr-nătoare de noi, ziarul a suferit o întârziere de 2 zile, în săptămâna aceasta.*

* *In unele cercuri din Sibiu s'a răspândit vestea tendențioasă, că pe urma retragerii Ungurilor peste linia veche de demarcație, noul ordin de mobilizare al consiliului dirigent ar fi fost contra mandat.*

Vestea aceasta nu este întemeiată. Ea a fost pusă în circulație din partea dușmanilor noștri, cu scopul, de a treși neîncredere și a tulbură. Ordinul mobilizării n'a fost contramandat, dinpotrivă necesitatea sa este cu atât mai limpede, cu cât numărul dușmanilor noștri se sporește. Suntem încredințați pe deplin, că fiecare român va ști să-și îndeplinească datoria cea mai sfântă, atunci când patria pentru apărarea și mântuirea ei le cere jertfa și sprijinul lor.

* **Statul major economic** al fostei administrații militare din România a început lichidarea și va prezenta socotelile pretențiilor respective ale îndatoririlor statului major economic. Toate persoanele și instituțiile cari au stat în legătură cu statul major economic din România sunt rugați să-și anunțe până la 31 Martie 1919 pretențiile respective să-și achite până la termenul amintit îndatoririle. Pretențiuni ridicate după termenul acesta nu vor fi luate în samă. Anunțarea e a se face la Abrechnungsstelle des wirtschaftsbes Rumänien expozitur Wien I. Stephansplatz nr. 3. Notă. Deoarece anunțul acesta a sosit mai târziu decât termenul pus pentru expirarea lui s'a luat dispoziții, ca să fie prelungit pe un timp nelimitat. *Biroul pressei.*

* **Comuniștii unguri** și-au ales ministri foarte potriviți. Cele dintâi conzilli de ministri s'au sfârșit prin o bătaie în toată regula; între doi »tovarăși« sus puși între Bela Kun și Zoltan Ronai. Tovarășul Zoltan s'a ales cu două răni la cap!

* **Italia** nu va renunța sub nici o condiție la portul Fiume.

* **Bolșevicii** din Pesta nu vor fi chemați la congresul de pace.

* **Statul prăbușite:** Kosuth, Bern, Rákoczy, honvedul din Cluj! Coroana Ungariei de pe statua lui Matias Corvinul încă a căzut, ca o decorație falsă! așa trebuie să moară toți idolii.

* **Italianii** — la mandatul Alianților — vor ocupa *capitala* Ungariei.

* **La Praga** au fost mari demonstrațiuni împotriva ungarilor.

* **La Berna** și-a început activitatea Biroul pressei române. Ungurii nu vor mai putea lăți — necomentați — atâtea vești fantastice despre noi.

* **Bolșevicii din Pesta** au pus mâna pe toate băncile, iar acum jefuesc pe strade pe toată lumea. Mai în urmă au proclamat comunismul femeilor.

* **Palatul** din Eckersau al exkaiserului Carol va fi transformat în azil de copii orfani.

* **Toate** autoritățile polițienești *bulgare* au fost destituite. Controlul îl vor face trupele de ocupație.

* **Grecii** au început la Constantinopole desarmarea Turcilor. Primul desarmat a fost generalul Muftar pașa.

* **La Coșca** a fost deținut Anton Pohl, tocmai când voia să plece la București cu gândul să atenteze la viața ministrului St. C. Pop. De pe vremea adunării dela Alba-Iulia caută pe dl C. Pop. — Curtea marțială îl va judeca.

* **Di ministru Vatda** a avut la Paris dese convorbiri cu Wilson și Lansing mai ales despre chestia Ungariei.

* **Zvonurile** despre retragerea Ungurilor nu se confirmă. Toți Românii sunt datori să răspundă ordinului de mobilizare.

* **Aliații** nu recunosc guvernul din Pesta.

* **Cehii** au chemat sub arme opt contingente. Soldații sunt obligați să se prezinte în 3 zile.

* **Pentru Ungaria** efectivul armatei de ocupațiune se va mări cu 5 divizii.

* **Bolșevicii** sunt înfrânți pretotindenii. Sute de mii de prinsonieri, mii de mitraliere și tunuri de-ale lor au fost capturate.

Societatea de editură „Unirea“

anunță prelungirea termenului de subscriere de acții până la

15 Aprilie 1919

1 acție cor. 100, plus 5 cor. taxă de fundare.

Ceice au primit liste de subscriere să binevoiască a ni-le retrimite până in 25 Aprilie a. c. pe adresa: (45) 7-30.

Societatea de editură „Unirea“ Blaj.

A apărut și se află de vânzare:

Evanghelia ed. II.

broș. 50 cor., legată în pânză imitație de piele cor. 100.—.

Numărul cenzurat de: ALEXANDRU CIURA.

MAI NOU. Comunicat oficial.

In ultimul timp jurnalele au dat printre altele și următoarele informațiuni:

a) Clujul a fost bombardat de aeroplane inimice;
b) Podul dela Șoborșin de pe Mureș a fost aruncat în aer de Unguri;

c) Trupele noastre dela Rasdelnaja și Tiraspol înaintază în Ucraina.

Se face cunoscut, că toate aceste informațiuni nu sunt adevărate.

I. În ultimele două săptămâni pe frontul de Est și Vest, n'a avut loc decât schimb de focuri pe linia avantposturilor și lupte de patrulare,

Marele Cartier General.

*

Conziliul dirigent, la cererea și dorința fraților din Bucovina și Banat și de dincolo de linia demarcațională, — a prelungit termenul de subscriere la imprumul Ardealului, până la 20 Aprilie. a. c.

Director: ALEXANDRU CIURA.

Redactor: Ovidiu Hulea.